

missio

Liturgie- en preeksuggesties

2 oktober 2016

Wereldmissiedag van de kinderen

Wereldmissiedag van de kinderen 2 oktober 2016

Getuigen van barmhartigheid

Inleiding

In deze brochure vindt u suggesties voor een gezinsviering en een kinderwoorddienst in het weekeinde van 1 en 2 oktober. Er is gekozen om geen complete viering uit te schrijven, doch suggesties voor enkele onderdelen mee te geven. Op deze manier kunt u het gemakkelijk inpassen in de plaatselijke gebruiken van uw parochie. Deze brochure is ook te downloaden van onze website, in een pdf-bestand. Als u de brochure in een word-bestand wilt hebben, kunt u een e-mail sturen aan: m.baijens@missio.nl

MISSIO en Wereldmissiedag van de kinderen

MISSIO is het katholieke solidariteitsfonds van de wereldkerk. MISSIO Nederland is onderdeel van de internationale Pauselijke Missiewerken en steunt wereldwijd kinderen in nood, het pastorale werk van parochies en bisdommen en de opleiding van priesters, diakens, pastorale werkers en catechisten. Dit jaar schenkt Missio aandacht aan de katholieke kerk in de Filippijnen. *Wereldmissiedag van de kinderen* heeft als motto: kinderen helpen kinderen. Het doel is kinderen ervan bewust maken dat zij zelf iets kunnen bijdragen aan een betere wereld. Dat is niet alleen iets voor volwassenen of rijke mensen. Alle kinderen ter wereld in de katholieke kerk zamelen geld in, ook de zogenaamd arme kinderen in Afrika en Azië. Het gaat niet om de hoeveelheid die je geeft, maar om de intentie: vanuit je hart iets voor anderen over hebben. Dat is solidariteit. Iedereen kan meedoen.

Bouwstenen voor de overweging

1. De Filippijnen

Hoofdstad: Manila.

Inwoneraantal: 100 miljoen.

Talen: Filippino, Engels.

Staatsvorm: Presidentiële republiek.

Oppervlakte: Met 300.000 vierkante km ruim 7 keer zo groot als Nederland.

Geografie: De Filippijnen zijn een archipel van 7.107 eilanden in de westelijke Stille Oceaan en behoren tot Zuidoost-Azië.

Religie: Katholiek 80-85%, moslim 5-9%, protestant 5%. De Filippijnen zijn naast Oost-Timor het enige land in Azië met een overwegend katholieke bevolking. Ze beleven hun geloof met grote passie. Aan bijna elke autospiegel bungelen rozenkransen en veel auto's zijn beschilderd met afbeeldingen van Jezus of Maria. Op het eiland Mindanao woont de grootste moslimgemeenschap van het land.

Tyfoons en armoede

De Filippijnen worden regelmatig getroffen door tyfoons die grote verwoestingen veroorzaken. In 2013 raasde de supertyfoon Haiyan over de eilanden. Vele doden waren het gevolg. Voor degenen die het overleven, betekent het steeds opnieuw een bestaan opbouwen vanaf een nulpunt. De katholieke kerk helpt hierbij. Zo wordt er voor de vissers en hun gezinnen in het verwoeste dorp Kataisan bij Tacloban een heel nieuw dorp gebouwd, waarbij de families zelf mee aanpakken.

In Manila leven veel mensen noodgedwongen op straat. Overdag verdient men een beetje geld met de fietsriksja als taxi. 's Nachts dient de riksja als overnachtingsplek. Ook hier biedt de kerk een helpende hand. In het gezinscentrum 'Tuluyan' kunnen de dakloze gezinnen tijdelijk een veilig onderdak vinden en worden ze op weg geholpen met cursussen om een beter bestaan op te bouwen voor henzelf en voor hun kinderen.

2. Bij de lezingen (Habakuk 1,2-3 + 2,2-4; Lucas 17,5-10)

De profeet Habakuk schreeuwt het uit naar God over de ellende die hij om zich heen ziet. Hoe lang moet het nog duren voordat God te hulp schiet en redding brengt? Waarom luistert God niet?

Toch geeft God een antwoord: schrijf het visioen op. Houd vast aan het visioen dat de rechtvaardige zal leven door zijn trouw. Wacht maar, het visioen wordt werkelijkheid.

Kernthema's in de lezing zijn volharding, doorzettingsvermogen, vasthouden aan je droom van een betere wereld. Blijven geloven dat het mogelijk is. Bij het zien van de ellende om hem heen ervaart Habakuk zo'n machteloosheid dat hij het uitschreeuwt naar God. De leerlingen ervaren ook een machteloosheid als ze van Jezus horen wat hen nog te wachten staat. En zij roepen tot Jezus: 'Geef ons meer geloof'. Het antwoord van Jezus laat zien dat het niet om meer in de zin van kwantiteit gaat, maar dat het gaat om de kwaliteit van het geloof. Het hoeft helemaal niet veel en groot te zijn, dat geloof kan zelfs zo onooglijk klein zijn als een mosterdzaadje, maar als het die kracht heeft dan kunnen er wonderen gebeuren. Geloof en houd vast aan dat geloof, geef niet op, het geloof heeft en geeft kracht.

De kracht van het kleine

Het gaat er niet om dat alleen grote en machtige mensen iets goeds kunnen doen. Je hoeft er ook niet rijk of heilig voor te zijn of president

van een land. Het gaat niet om groot en meer. Het gaat om de intentie van waaruit je de dingen doet. De kwaliteit van je geloof en je overtuiging. En die kwaliteit vergelijkt Jezus met een mosterdzaadje. Zo klein dat het bijna niet te zien is. Maar zo krachtig dat het de stevigste en sterkste van alle bomen kan ontwortelen en verplaatsen. We zeggen wel dat geloof bergen kan verzetten. Je kunt ook denken aan de kracht van een enkele waterdruppel, die kan een steen uithollen. Als het maar lang genoeg duurt, als je maar volhoudt, als je er maar in blijft geloven. Dat geloof wordt gevoed door het visioen, die droom die je voor ogen hebt, van een wereld waar de dingen eerlijk verdeeld zijn.

*Meer informatie over de Filippijnen kunt u vinden op onze websites: www.missio.nl en www.missiokids.nl en in de **Informatiefolder** die speciaal voor de Wereldmissiemaand gemaakt is.*

*Voor de kinderen is er een speciale **Kinderkrant**. Beide zijn gratis verkrijgbaar bij Missio: tel. 070 – 304 74 44, e-mail missio@missio.nl.*

Meer informatie over de projecten die Missio steunt in de Filippijnen vindt u eveneens op onze website.

Elementen voor een gezinsviering

Openingswoord

Vandaag vieren wij *Wereldmissiedag van de kinderen*. Waar wij ook wonen op deze wereldbol, in Nederland, India, China, Afrika, alle mensen horen bij elkaar. God heeft ons de wereld gegeven om er iets moois van te maken. Maar dat lukt niet altijd. Er zijn kinderen die honger lijden, kinderen die moeten werken en niet naar school kunnen om te leren, kinderen die geen thuis meer hebben en op straat moeten leven.

In deze viering zijn wij bijzonder verbonden met de kinderen in de Filippijnen. De Filippijnen bestaan uit wel 7.107 verschillende eilanden. Het land wordt heel vaak getroffen door grote wervelstormen die alles verwoesten. De mensen moeten dan alles weer opnieuw opbouwen. Er is ook veel armoede in het land. In de hoofdstad Manila leven kinderen op straat omdat hun ouders geen huis kunnen betalen. Soms moeten ze wat geld verdienen door bijvoorbeeld bloemen te verkopen en kunnen daardoor niet naar school. Daarom denken wij vandaag speciaal aan deze kinderen.

Openingsgebed

Goede God,
wij vieren met elkaar Wereldmissiedag van de kinderen.
Helpt U ons er een fijne viering van te maken.
Zodat we ons hier thuis voelen bij elkaar,
moeders en vaders, meisjes en jongens, opa's en oma's.
Wij zijn verbonden met alle kinderen
op de hele wereld.
Wij willen speciaal denken aan de kinderen
die het moeilijk hebben,
hier in ons eigen land,

en kinderen in de Filippijnen.
Wij bidden U: open ons hart naar U,
opdat de verhalen uit de bijbel, over Jezus
en over de kinderen in de Filippijnen
vandaag kunnen klinken.

Lezingen

Habakuk 1,2-3 + 2,2-4
2 Timoteüs 1,6-8 + 13-14
Lucas 17,5-10

*Voor een spiegelverhaal: zie achterin dit boekje bij de
kinderwoorddienst en de website www.missiokids.nl.*

Overweging

Voor de overweging kunt u gebruik maken van de informatie
in de inleiding.

Geloofsbelijdenis

Wij geloven in God,
die alles gemaakt heeft.
Hij heeft ons gegeven waar we goed in zijn
maar we mogen er ook zijn
met al onze fouten en wat we allemaal niet kunnen.

Wij geloven in Jezus van Nazareth,
die ons geleerd heeft wat je moet doen
om goed met elkaar samen te leven.
Die zegt dat we niet gauw op moeten geven
als het even niet lukt en tegenzit,
we geloven dat het goede zal overwinnen.

Wij geloven in de Heilige Geest,
die mensen helpt
om stap voor stap op weg te gaan
naar Gods Rijk van vrede.

Wij geloven in een wereld waar mensen
elkaar geen pijn en verdriet meer doen,
een wereld waar liefde is
die nieuw leven mogelijk maakt.
Amen.

Voorbeden door 7 kinderen

Nodig: poster van Wereldmissiemaand; doeken in blauw,
groen en bruin; zeven ronde schijven bv. van vilt of dik karton
in 7 verschillende kleuren voor de 7 continenten (Afrika,
Antarctica, Azië, Europa, Oceanië, Noord- en Zuid-Amerika)

*De kinderen zitten of staan in een (halve) kring. Met de
doeken wordt op symbolische wijze de wereld verbeeld. In
het midden ligt de poster van Wereldmissiemaand. Na het
voorlezen van elke voorbede legt het kind een gekleurde
schijf op de aarde.*

Voorganger:

Heer Jezus Christus, u bent thuis in alle landen en bij alle volkeren.
U wilt voor niemand een vreemde zijn, omdat u de broeder, de Heer
en de Verlosser van alle mensen bent. Daarom komen wij vandaag
bij u met onze gebeden voor de mensen in de wereld.

Kind 1:

Ik denk aan alle kinderen die geen kans hebben op school te leren
en daarom moedeloos naar de toekomst kijken. Laat hen helpende
mensen vinden, die zich inzetten voor hun recht op onderwijs.

Kind 2:

Ik denk aan alle mensen die lijden: aan eenzame en oude mensen,
zieken en gehandicapten, aan hongerende en vervolgte mensen, aan
verdrietige en moedeloze. Weest u hen nabij, gaat u met hen mee.

Kind 3:

Ik denk aan alle mensen die leven in een land van oorlog en
vijandigheid: aan vrienden, burens, mensen van verschillende
godsdiensten en volkeren. Toon hen wegen van verzoening.

Kind 4:

Ik denk aan alle mensen die in het geloof geborgenheid en veiligheid vinden en aan hen die met veel vreugde dit geloof doorgeven: mensen in mijn omgeving, mensen in de Filippijnen en op de hele wereld. Geef u hen kracht.

Kind 5:

Ik denk aan alle mensen die elkaar waarderen en met respect ontmoeten, die elkaar helpen en daarmee Gods liefde en naastenliefde zichtbaar laten worden: schenk hen kracht om het vol te houden.

Kind 6:

Ik denk aan alle mensen die verantwoordelijkheid dragen en zich inzetten voor het welzijn van de mensheid: mensen in verschillende beroepen en organisaties, mensen in de politiek, mensen zoals mijn ouders en familieleden, mensen zoals u en ik.

Kind 7:

Ik denk aan alle mensen die reeds gestorven zijn: neem hen bij u op en laat hen voor altijd bij u wonen en een thuis vinden. Schenk hen zo 'een leven in volheid'.

Voorganger:

Heer Jezus Christus, mensen van alle continenten, landen en volkeren aanbidden u. Wij zijn allemaal uw getuigen. Wij verkondigen allemaal met ons leven uw liefde en goedheid, tot u wederkomt. U zij lof en eer, met de Vader en de heilige Geest in eeuwigheid. Amen.

Aankondiging van de collecte

De collecte van deze zondag is voor MISSIO, *Wereldmissiedag van de kinderen*. De opbrengst gaat dit jaar met name naar kinderen in de Filippijnen. Met onze bijdrage ondersteunen we de parochies daar. Mensen van de parochies zorgen dat kinderen naar school kunnen gaan, dat ze genoeg te eten hebben. Graag uw steun voor dit belangrijke werk.

Tip: *U kunt bij deze collecte de spaarzakjes voor de kinderen uitdelen en ze op Missiezondag 23 oktober weer laten inleveren bij de collecte.*

Slotgebed

Goede God,
wij hebben met elkaar gevierd
en hebben uw Woord gehoord.
Dat geeft ons kracht
om verder te gaan
en te bouwen aan uw Rijk van vrede.
Dat geeft ons kracht
om te blijven geloven
in een wereld waar uw liefde heerst.
Daarvoor danken wij U,
door Jezus Christus
die bij ons is
vandaag en tot in eeuwigheid
Amen.

Tip: *Aan het eind van de viering kunt u de Kinderkrant van Missio uitdelen aan de kinderen.*

Extra gebeden

Gebed uit de Filippijnen

Jezus, U maakt ons blij
U bent de grootste vriend
van kinderen.
U vertrouwt ons veel toe
en opent voor ons de mysteries van uw koninkrijk.
U heeft gezegd,
dat de volwassenen moeten worden zoals wij.
Wij danken U!

Heer, U weet hoe moeilijk het is,
in deze wereld uw boodschap te begrijpen
en ernaar te leven.
Help ons, de liefde van God de Vader te ontvangen,
die U aan de mensen kenbaar heeft gemaakt.

Maak ons allemaal, zoals U,
tot missionarissen van de vrede,
van de vergeving en van de liefde van God.
Open ons hart
voor de problemen van de mensen.
Wij willen U helpen
een nieuwe, rechtvaardige wereld te scheppen.
Amen.

(Overgenomen van Missio Oostenrijk)

Alles is uw geschenk

Heer,
U heeft ons de zon, de maan
en de sterren geschonken,
de aarde met haar bossen en bergen,
de zeeën en alles,
wat daarin beweegt en leeft.
U heeft ons alles, wat groeit en bloeit, geschonken.

Wij komen nu bij U
met onze talenten,
onze gebeden,
onzelf.

Wij komen bij U met deze gaven,
die wij van U gekregen hebben
en die wij U nu terug geven,
U, de oorsprong van alle dingen.
Amen.

(gebed uit de Filippijnen)

*Uit: Klaus Vellguth, Bunt wie Gottes Regenbogen;
Kindergebete aus aller Welt. 2002*

U bent goed

Heer Jezus, U bent goed.

U bent de vriend van mensen.

Wij weten:

U bent speciaal de vriend van de mensen
die ziek zijn en lijden.

U troost de mensen die verdrietig zijn.

U richt de mensen weer op, die gevallen zijn.

U verandert het hart van de mensen
die iets verkeerd gedaan hebben.

Maak ons sterk in ons geloof in U!

Amen.

(gebed uit de Filippijnen)

*Uit: Klaus Vellguth, Bunt wie Gottes Regenbogen;
Kindergebete aus aller Welt. 2002*

Kinderwoorddienst

Indien er geen gezinsviering is, kunt u gebruik maken van onderstaande suggesties voor een kinderwoorddienst.

Vooraf: aankleding van de ruimte

*U kunt een kijktafel maken, die laat zien dat het vandaag
Wereldmissiedag van de kinderen is. En dat het gaat over alle
kinderen van de hele wereld.*

*U kunt de poster van Missio ophangen, met daarbij een grote
wereldkaart. U zet er een waxinelichtje bij en een spaarpotje
met het spaarzakje van Missio. Leg er ook de Kinderkrant van
Missio bij.*

*Als verwijzing naar het evangelieverhaal over het
mosterdzaadje kunt u enkele zaadjes neerleggen.*

1. Opening

U gaat met de kinderen bij of rond de kijktafel staan en laat de kinderen vertellen wat ze zien. U vertelt daarbij dat het vandaag *Wereldmissiedag van de kinderen* is. Wij denken dan aan alle kinderen van de hele wereld, dichtbij en ver weg. U kunt een tekst over de Filippijnen voorlezen uit de Kinderkrant van Missio. U steekt het waxinelichtje aan en bidt het volgende gebed:

Goede God,
wij vieren met elkaar Wereldmissiedag van de kinderen.
Wij voelen ons verbonden met alle kinderen
op de hele wereld.
Wij denken speciaal aan de kinderen
die het moeilijk hebben,
hier in ons eigen land en
in de Filippijnen.
Wij bidden U: help ons
om er samen een mooie wereld van te maken.

2a. Bijbelverhaal

Als Bijbelverhaal is gekozen voor de evangeliëlezing van deze zondag uit Lucas 17,5-10, met de nadruk op de verzen 5 en 6. De lezing vertelt over de kracht van het geloof. Geloof gaat niet om groot of klein, niet om kwantiteit, maar om kwaliteit. Al is het zo klein als een mosterdzaadje, dan heeft het toch de kracht om wonderen te verrichten oftewel om bergen te verzetten en bomen te verplaatsen. Het is in de grote wereld en in de eigen leefwereld van kinderen helaas niet eerlijk verdeeld. Sommige kinderen hebben honger of kunnen niet naar school om iets te leren voor later. Andere kinderen leven in een land waar het steeds maar oorlog is. Of moeten werken en kunnen nooit spelen. En andere kinderen hebben juist alles wat ze maar kunnen wensen.

In de bijbel waar de verhalen over Jezus in staan, wordt verteld dat de wereld er is voor iedereen en dat niemand honger zou moeten lijden. Jezus laat ook vaak in die verhalen zien wat we kunnen doen om de wereld een beetje mooier te maken. En in dit evangeliëverhaal zegt hij tegen zijn leerlingen, dat het helemaal geen grote dingen hoeven te zijn. Een klein beetje geloof heeft al zoveel kracht dat het wondertjes mogelijk kan maken. Zelfs een heel klein beetje geloof, zo klein als een mosterdzaadje.

Het Bijbelverhaal is ook te vinden in de volgende kinderbijbel: *Woord voor Woord*, Karel Eykman (Ede, 1987): *Het mosterdzaadje*, op pagina 56-59. Hoewel het verhaal niet precies naar deze verzen in Lucas verwijst, vertelt het wel een versie van het verhaal van het mosterdzaadje dat heel goed de kracht van het kleine laat zien.

2b. Spiegelverhaal

Indien u liever met een spiegelverhaal werkt, dan kunt u het onderstaande verhaal gebruiken. Het is een volkssprookje uit de Filippijnen. De carabao uit de titel is een soort waterbuffel, die bovendien een nationaal symbool van het land is.

De carabao en de mossel

Op een zeer hete dag ging de carabao naar de rivier in het dal om een bad te nemen. Aan de oever ontmoette hij een mossel.

“Jij bent altijd heel langzaam”, zei de carabao tegen de mossel. “Helemaal niet”, antwoordde de mossel, “ik kan een wedstrijdje hardlopen makkelijk van je winnen.”

“Dan gaan we dat meteen maar eens proberen”, zei de carabao. De mossel vond dat een goed idee.

“Op de plaatsen, klaar, start!”, brulde de carabao en de twee sprintten naar voren.

De carabao had al een heel stuk gerend, toen hij even stopte en riep: “Mossel!”

En een andere mossel, die daar aan de oever lag, antwoordde: “Ik ben er al!”

De carabao liet zich voor de gek houden en dacht echt dat het de mossel was met wie hij de wedstrijd was begonnen. Maar hij wilde zich niet gewonnen geven en schreeuwde: “Opnieuw! Nog een wedstrijdje!”

Al gauw rende de carabao heen en weer langs de oever en werd iedere keer schijnbaar verslagen door de mossel.

Elke keer riep de carabao: “Mossel!”

En elke keer antwoordde een andere mossel, die al van te voren aan de oever was gaan liggen: “Ik ben er al!”

De carabao was helemaal verbaasd dat de mossel hem bij kon houden en zelfs iedere keer van hem kon winnen. Maar hij wilde niet toegeven dat hij steeds verloor en daarom rende de carabao, totdat hij dood neerviel.

(Overgenomen van Missio Oostenrijk)

Alternatief verhaal:

- De kleine reus. Door Max Bolliger. Oorspronkelijke uitgave Lemniscaat, Rotterdam, 1981. Dit verhaal kunt u ook vinden in Baukje Offringa, Groeien als een boom. Verhalen bij symbolen en thema's uit de bijbel. (Zoetermeer, 2000, pagina 17-19)
Ook dit verhaal laat de kracht van het kleine zien. Het 'grote' dat verborgen zit in het kleine.

3. Verwerking

De verwerking is afhankelijk van het verhaal dat u kiest. Voor alle verhalen geldt: laat de kinderen vertellen wat ze mooi vonden en wat ze misschien raar vonden in het verhaal.

Kleuters:

Laat de kinderen een tekening maken van een mooie en eerlijke wereld. Geef ze enkele aanwijzingen door eerst te vragen naar de dingen die ze oneerlijk vinden. Dat kunnen en mogen natuurlijk hele kleine dingen zijn, zoals dat een broertje meer snoepjes krijgt. Probeer ook te kijken naar de schoolsituatie in de groep, zijn daar wel eens dingen die niet eerlijk zijn? En hoe kan dat beter worden? Wat kunnen zij zelf doen? Of zijn ze daar te klein voor?
Laat ze vervolgens hun droomwereld tekenen.

Oudere kinderen:

Laat de kinderen samen een collage maken van een mooie en eerlijke wereld. U zorgt voor voldoende tijdschriften waar de kinderen plaatjes uit kunnen halen.
Geef ze enkele aanwijzingen door te vragen naar dingen die niet eerlijk zijn in de wereld, dingen die niet goed zijn. Laat ze vertellen hoe een goede wereld zoals God die zou willen eruit ziet. Kunnen zij daar ook iets aan bijdragen?

Daarnaast kunt u de kinderen een wens laten schrijven of tekenen voor de kinderen in de Filippijnen.

4. Afsluiting / gebed

U gaat met de kinderen weer bij de kijktafel staan en sluit af met een kort gebed:

Goede God,
dank U wel voor alle mensen,
groot en klein,
die samen met U
onze wereld mooier maken. Amen.

Tip: Aan het eind van de kinderwoorddienst kunt u de *Kinderkrant van Missio* uitdelen aan de kinderen. Deze (gratis) *Kinderkrant* kunt u bestellen bij *Missio in Den Haag*, telefoon 070 – 304 74 44 en e-mail missio@missio.nl

© teksten: Missio Nederland, M. Bajens / Missio Aken
© foto's: H. Schwarzbach; Th. Van Loon; M. Brunner-Artho

DE 7 SPEERPUNTEN VAN MISSIO

Missio richt zich op een zevental activiteiten. Net als de kleuren van de regenboog geven die activiteiten meer kleur aan het leven van parochies wereldwijd.

missio

Postbus 93140
2509 AC Den Haag
T 070 304 74 44
E missio@missio.nl
F 070 381 83 55
www.missio.nl
www.missiokids.nl

